

Internationella Engelska Skolan i
Sverige AB 556462-4368
info@engelska.se

Beslut

Datum 2024-01-17

Dnr 2024:634

Sida **1 (16)**

Beslut

**kvalitetsgranskning av Kvaliteten i engelskspråkig
undervisning när den ges i andra ämnen än språk vid
Internationella Engelska Skolan i Halmstad med
huvudman Internationella Engelska Skolan i Sverige
AB**

Inledning

Skolinspektionen har med stöd av 26 kap. 19–20 § skollagen (2010:800) genomfört en tematisk kvalitetsgranskning på Internationella Engelska Skolan i Halmstad avseende verksamhetens kvalitet inom engelskspråkig undervisning när den ges i andra ämnen än språk.

Genom beslut av Skolinspektionen den 13 december 2010, dnr 31-2010:1904 har huvudmannen rätt att bedriva utbildning för åk 4-9.

Internationella Engelska Skolan i Sverige AB har godkännande att bedriva delar av undervisningen på engelska vid Internationella Engelska Skolan i Halmstad enligt Skolinspektionens beslut den 22 maj 2012 dnr 64-2011:6366.

Syftet med denna kvalitetsgranskning är att granska om undervisningen ger eleverna möjlighet att utveckla såväl språk- som ämneskunskaper i aktuellt ämne på både svenska och engelska.

Skolinspektionen gör en samlad bedömning av kvaliteten i engelskspråkig undervisning som ges i andra ämnen än språk, utifrån de kvalitetskriterier som tagits fram för granskningen (se bilaga 1). Om Skolinspektionen bedömer att ett utvecklingsarbete behövs för att höja verksamhetens kvalitet inom något område anges ett utvecklingsområde. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs då också av huvudmannen. I bilaga 2 återfinns granskningens författningsstöd.

Skolinspektionen besökte Internationella Engelska Skolan i Halmstad den 27–28 november 2024. Besöket genomfördes av utredarna Ann-Charlotte Ehn och Ulrika Kolben Waaranperä. Internationella Engelska Skolan i Halmstad med Internationella Engelska Skolan i Sverige AB är en grundskola som bedriver verksamhet i årskurserna 4–9. Vid granskningstillfället finns det totalt 300 elever i årskurs 7–9 som får delar av sin undervisning på engelska i ämnena idrott och hälsa, musik, bild, matematik, teknik och NO.

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Bedömningarna i detta beslut grundar sig på:

- Fyra lektionsobservationer
- En gruppintervju med elever
- En gruppintervju med lärare
- En intervju med rektor

- Dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt statistik som finns att tillgå om den aktuella skolenheten.

Begreppslista för detta beslut:

Målspråk: Begreppet "målspråk" används som en beteckning av det språk som eleverna är tänkta att lära sig. I den här granskningen är engelska målspråket.

Revoicing: Läraren kan återge det eleven har sagt för att förtydliga elevens tanke. Det är ett sätt att säkerställa vad eleven menar och ge eleven fler möjligheter att förstå innehållet. Läraren kan på så sätt tillföra ämnesspecifika begrepp utan att förändra innebörden, reda ut missförstånd och föra samtalet vidare.

Modellering: Modellering innebär att läraren steg för steg till exempel förklarar hur man tänker och vilka strategier man använder när man utför en uppgift eller skriver en text.

Språkliga mål: De språkliga förmågorna som exempelvis; berätta, beskriva, förklara, resonera, diskutera och ämnesspecifika begrepp, sambandsord och fraser, grammatiska mönster, strategier för att lyssna och läsa med förståelse, kan utgöra mål för undervisningen.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för faktakontroll.

De samlade iakttagelserna från alla skolorna som har ingått i granskningen kommer att presenteras i en övergripande kvalitetsgranskningsrapport. Rapporten är planerad att publiceras under vårterminen 2025.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid Internationella Engelska Skolan i Halmstad följande utsträckning:

Undervisningen ger eleverna i låg utsträckning förutsättningar att utveckla både språk- och ämneskunskaper i såväl svenska som engelska men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande delar.

- Lärarna behöver utveckla undervisningen så att den innehåller flera språk- och ämnesintegrerade aktiviteter för att stötta elevernas språk- och ämnesutveckling i både svenska och engelska.
- Lärarna behöver utveckla undervisningen så att eleverna kan utveckla ett adekvat ämnesspråk bland annat genom att problematisera ämnesspråket tillsammans med eleverna.

Rektorn arbetar i flera delar för att undervisningen ska ge förutsättningar att utveckla både språk- och ämneskunskaper i såväl svenska som engelska men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del

- Rektorn behöver utveckla sin uppföljning och analys av undervisningen för att säkerställa att den genomförs utifrån vetenskap och beprövad erfarenhet om språk- och ämnesintegrerad undervisning.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 20 augusti 2025 redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena och resultat av dessa åtgärder. Som stöd för redovisningen bör bifogad mall (bilaga 3) användas.

Observera att mallen bör skickas separat som ett worddokument.

Redogörelsen skickas via e-post, till dokument.goteborg@skolinspektionen.se. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 2024:634) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan framgår vad som ligger till grund för Skolinspektionens bedömning inom respektive område.

I vilken utsträckning ger undervisningen eleverna förutsättningar att utveckla både språk- och ämneskunskaper i såväl svenska som engelska?

Området handlar om hur lärarna planerar och genomför sin engelskspråkiga undervisning i syfte att ge eleverna förutsättningar att utveckla språk- och ämneskunskaper när den ges i andra ämnen än språk. Ytterligare handlar området om hur undervisningen är upplagd så att eleverna får förutsättningar att utveckla ett adekvat ämnesspråk, både på svenska och engelska. Slutligen handlar om rådet om hur lärarnas stöd till eleverna ges samt om undervisningen är anpassad till enskilda elever behov.

Språk- och ämnesintegrerad undervisning (användning av målspråket i undervisningen)

Planering och genomförande av undervisning

Granskningen visar att lärarnas planering och genomförande av den undervisning som sker på engelska i andra ämnen än språk inte på ett tydligt sätt utgår från kunskap om språk- och ämnesintegrerad undervisning. De språkliga målen, till exempel att eleverna får berätta, resonera eller förklara, beskrivs eller uttrycks inte av lärarna i planering eller i genomförande av undervisningen. Lärarna planerar undervisningen gemensamt i ämnesarbetslagen men endast utifrån ett allmändidaktiskt perspektiv. Det är vanligt att undervisningen består av genomgångar och eget arbete med vissa inslag av gemensamma diskussioner och dialoger kring ämnesinnehållet. I vissa ämnen är undervisningen dock mer varierad. Till exempel kan lektionerna planeras så att eleverna får lyssna på genomgång, genomföra aktivitet för att sedan utvärdera sin egen insats genom att luta sig mot ämnets betygskriterier. Därutöver använder sig några lärare av modellen enskilt-par-alla för att variera undervisningens arbetsformer. Några lärare arbetar även genom att modellera hur uppgiften ska genomföras. Vidare kodväxlar lärare till viss del när de ska förklara ord och begrepp vid genomgång men också när lärare går runt i klassrummet efter att eleverna kommit i gång med sitt arbete.

Till viss del består undervisningen av autentiska utgångspunkter på ett sätt som knyter an till elevernas erfarenheter och låter dem reflektera. Exempelvis kopplar lärare den teoretiska genomgången till praktiska inslag i undervisningen. Det förekommer också, att eleverna får tillgång till nyckelord både på svenska och engelska i presentationer och vid genomgång. Dock saknas en tydlig tanke och struktur utifrån ett språk- och ämnesintegrerat förhållningssätt där lärarna planerar, strukturerar och synliggör målspråket så att eleverna kan utveckla sitt lärande. I flera ämnen lägger undervisningen tonvikt vid de språkliga förmågorna lyssna, skriva och läsa med genomgångar och eget arbete. Det är endast i enstaka ämnen som eleverna ges möjlighet att även öva på att tala, diskutera och resonera för att fördjupa sina kunskaper i såväl ämne som språk. Även om det ibland, detta främst i så kallade startuppgifter, förekommer så saknas det över lag tydliga strukturer, modeller och mönster i det arbetet för att stödja elevernas språk- och ämnesutveckling.

Användning av elevernas språkliga resurser

Granskningen visar att eleverna ges möjlighet att använda både svenska och engelska i undervisningen och vid examinationer. De elever vars starkaste språk är ett annat än svenska eller engelska är hänvisade till att i första hand använda sig av detta i modersmålsundervisningen eller genom sin studiehandledning. Det har visserligen förekommit att lärarna har använt digitala översättningstjänster som ett stöd för nyanlända elever. Emellertid används inte elevernas starkaste språk i övrigt som en resurs i den undervisning som ges på engelska i andra ämnen än språk. I stället uppmanar lärarna eleverna att endast använda sig av svenska eller engelska. I undervisningen kan eleverna använda både svenska och engelska i kommunikation med lärarna även om det skiljer sig åt hur mycket svenska lärarna kan. Det finns lärare utan någon kunskap i svenska. Läromedel och undervisningsmaterial är till största delen på svenska och eleverna kan sinsemellan alltid välja svenska eller engelska som kommunikationsspråk i undervisningen. Vid Skolinspektionens observationer använder eleverna övervägande engelska i kommunikationen med lärarna men talar svenska i kommunikationen med varandra.

Utveckling av den språk-och ämnesintegrerade undervisningen

Granskningen visar att även om flera lärare reflekterar över den egna undervisningen så har fokus inte varit på att utveckla den språk- och ämnesintegrerade undervisningen. Lärarna träffas i olika sammanhang för planering, bedömning och kollegialt utbyte. Det systemet innefattar dock

inte att riktat reflektera och utveckla undervisningen när den ges på engelska i andra ämnen än språk. Eleverna får till viss del ge återkoppling på undervisningen genom att de får frågor om hur de upplever lektionerna, eller att eleverna får svara på frågor efter ett område eller i de regelbundna utvärderingar som skolan gör. Det framgår inte av granskningen några exempel på att eller hur lärarna använder sig av elevernas synpunkter i syfte att förändra och utveckla undervisningen.

Utveckling av ämnesspråket

Förutsättningar för att utveckla ämnesspråk

Granskningen visar att undervisningen ger eleverna vissa möjligheter att utveckla ett adekvat ämnesspråk på både svenska och engelska men att ämnesspråket inte synliggörs eller problematiseras i tillräcklig omfattning. Ämnesspecifika begrepp synliggörs och problematiseras av lärare i enstaka ämnen genom att de sätts in i sitt sammanhang eller lyfts upp till gemensam diskussion. Det förekommer även att lärarna kodväxlar för att synliggöra specifika ord och begrepp. På de lektioner som Skolinspektionerna observerat genomförs undervisningen i huvudsak på engelska eller helt på engelska. På några lektioner genomförs lektionen mestadels på engelska men lärarna kodväxlar när de gäller specifika ämnesbegrepp. I vissa ämnen och klassrum finns det visserligen ämnesspecifika begrepp på både svenska och engelska men det framkommer inte att lärarna tillsammans med eleverna arbetar aktivt med dessa ord eller begrepp. Eleverna får huvudsakligen ta del av målspråket genom att lärarna har genomgång på engelska. Eleverna kan också ställa frågor på engelska. Om eleverna inte förstår kan några av lärarna översätta de ämnesspecifika begreppen till svenska. Eleverna har också möjlighet att ställa frågor på svenska och att fråga om ords betydelse och mening. Eleverna kommunicerar i första hand sinsemellan på svenska och ges endast i enstaka ämnen tillfälle till muntlig interaktion på målspråket. Vidare förekommer det i några ämnen att lärare har otillräckliga kunskaper i både svenska och engelska vilket begränsar elevernas möjligheter att utveckla ett adekvat ämnesspråk.

Koppling till styrdokument och användande av undervisningsmaterial

Granskningen visar att undervisningen har en tydlig koppling till läroplan och kursplaner. Rektorn säkerställer via sina stödfunktioner, såsom Academic Manager och ämnesansvariga, att undervisningen utgår från läroplanen med tillhörande kursplaner genom att ta del av lärarnas planeringar samt via både planerade lektionsbesök. Lärarna använder sig av svenska läroböcker och övriga läromedel finns tillgängliga på båda språken. Lärarna presenterar lektionsmålet i början på varje lektion och

lektionsplaneringarna finns tillgängliga för eleverna på den digitala lärplattformen på både svenska och engelska. Det är tydligt för eleverna vad de ska lära sig och vad som krävs för ett visst betyg. För olika arbetsområden och ämnen finns planeringar på den gemensamma digitala plattformen med hänvisningar till läroplan och kursplan.

Lärarstöd och individanpassning av undervisningen

Granskningen visar att undervisningen innehåller få stöttande moment för att främja elevernas utveckling av språk- och ämneskunskaper och att undervisningen i låg grad anpassas efter elevernas förmågor och behov. Merparten av stöd och individanpassning som sker i undervisningen är i första hand riktat mot att eleverna ska utveckla ämneskunskaper. Något tydligt stöd när det gäller de språkliga delarna av ämnet framgick inte vid de lektionsobservationer som Skolinspektionen genomförde vid besöket. Det förekommer få stödstrukturer i undervisningen som är anpassade efter elevernas individuella förmågor och behov. Undervisningen genomförs på samma sätt oavsett de olika behoven i elevgruppen. Det förekommer visserligen att lärarna modellerar genom att exempelvis visa eleverna hur man löser en uppgift, men i övrigt använder sig lärarna endast mer sällan av olika typer av kompensatoriskt stöd, så som multimodala resurser. Eleverna endast undantagsvis använda sig av sitt starkaste språk som en resurs i undervisningen, genom att till exempel först formulera sig på detta för att sedan använda svenska eller engelska. Det framkommer att det skiljer mycket mellan hur de olika lärarna gör, några pratar och förklarar alla ord på svenska medan några pratar bara engelska, men med lite stöd i form av exempelvis översättningar och om elever inte förstår får de i vissa fall ta reda på det på egen hand. Eleverna får ge feedback på hur undervisningen genomförs via enkäter men det framkommer att lärarna tar i liten grad tar tillvara elevernas synpunkter för att utveckla undervisningen och för att ge stöd och anpassningar.

Tillåtande klassrumsklimat

Granskningen visar att lärarna som undervisar på engelska i andra ämnen än språk till viss del arbetar för att skapa ett tillåtande klassrumsklimat men att det varierar huruvida lärarna uppmuntrar eleverna att producera och interagera på målspråket. Det varierar mellan ämnen i vilken utsträckning eleverna känner sig trygga och delaktiga i undervisningen. Bland annat kan det förekomma nedsättande ord mellan elever eller att vissa lektioner är så stökiga att eleverna har svårt att koncentrera sig. Emellertid bestämmer lärarna i samråd med mentorerna elevernas placeringar i klassrummet så att de ska kunna arbeta på bästa sätt och så att både pojkar och flickor ska ges talutrymme i undervisningen. Det framkommer att eleverna mestadels känner sig trygga med att prata engelska men det beror på hur mycket lärarna uppmuntrar eleverna att

prata engelska. Det finns elever som pratar mest svenska och de flesta lärarna uppmuntrar eleverna att fråga om de inte förstår och att det är okej att svara fel.

Identifierade utvecklingsområden

För att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att antal utvecklingsarbeten behöver inledas inom följande:

- Lärarna behöver tillsammans planera och genomföra den språk- och ämnesintegrerade undervisningen så att samtliga ämnen innehåller fler språk- och ämnesintegrerade aktiviteter. Detta behöver anpassas efter elevernas individuella behov av stöd eller utmaningar.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att i genomförandet av undervisningen syns få tecken på att lärarna planerar och genomför undervisningen utifrån kunskap om språk- och ämnesintegrerad undervisning som både stöttar och utmanar eleverna i deras lärande och utveckling. Även om lärarna till viss del och varierande arbetar vad gäller exempelvis begrepp på både engelska och svenska så behöver eleverna erbjudas fler tillfällen till aktiv produktion av målspråket och möjligheter att mer systematiska träna och utveckla sina språk. Det stöd och den individanpassning som sker i undervisningen är i första hand riktat mot att eleverna ska utveckla ämneskunskaper men inte de språkliga delarna av ämnet.

Skolinspektionen rekommenderar därför att lärarna, under ledning av rektorn, finner metoder eller strukturer att på ett systematiskt sätt träna elevernas tvåspråkighet. Dessa metoder och strategier behöver ta avstamp ur en medvetenhet om de språkliga perspektiven i undervisningen oavsett ämne och kopplas till undervisningens mål och syfte. Undervisningen oavsett ämne behöver synliggöra den språkliga dimensionen. I sammanhanget är det viktigt att se till lärarna anpassar undervisningen efter elevernas individuella behov av stöd eller utmaningar.

- Lärarna behöver utveckla undervisningen så att eleverna kan utveckla ett adekvat ämnesspråk bland annat genom att problematisera ämnesspråket med eleverna. I detta ingår att lärarna arbetar för ett klassrumsklimat där alla elever uppmuntras att vilja och våga producera och interagera på målspråket.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att i genomförandet av undervisningen syns få tecken på att de ämnesspecifika begreppen sätts in i sammanhang för att konkretiseras, exempelvis genom att utgå från elevernas förkunskaper och sammanhang kända för dem. Även om lärarna arbetar med begrepp på både engelska och svenska så behöver eleverna erbjudas fler tillfällen till att problematisera ämnesspråket och inte enbart fokusera på begrepp och terminologi i sig. Eftersom ämnesspråkets specifika karaktär inte synliggörs i alla ämnen och det förekommer få metoder som syftar till att stötta elevernas språkutveckling, finns en risk att elevernas ämnesspråk på såväl svenska som engelska inte utvecklas i tillräcklig omfattning. Det varierar i hur eleverna uppmuntras i att producera och interagera på målspråket samt i vilken utsträckning eleverna känner sig trygga och delaktiga i undervisningen.

Skolinspektionen rekommenderar därför att lärarna, under ledning av rektorn, utvecklar det språkutvecklande arbetssättet så att undervisningen innehåller fler metoder och strategier som stödjer elevernas förmåga att tillägna ämnesspråket på både engelska och svenska. Dessa metoder och strategier behöver ta avstamp ur en medvetenhet om ämnesspråkets specifika karaktär och kopplas till undervisningens mål och syfte. En framkomlig väg kan vara att lärarna konstruerar ämnesspecifika texter tillsammans med eleverna så att både ämnesspecifika begrepp och tematiska mönster tydliggörs både på svenska och engelska.

I vilken utsträckning arbetar rektor för att undervisningen ska ge eleverna förutsättningar att utveckla språk- och ämneskunskaper i såväl svenska som engelska?

Området handlar om hur rektorn följer upp och analyserar den engelskspråkiga undervisningen i andra ämnen än språk för att försäkra sig om att den möter elevernas behov för att sedan styra insatser mot de behov som finns. Ytterligare handlar området också om att rektorn säkerställer att undervisningen utgår ifrån läroplanen samt aktuella kurser samt att rektorn ger tid och förutsättningar för samverkan mellan lärare för att planera och utveckla den språk- och ämnesintegrerade undervisningen. Samverkan kan också ske mellan skolor.

Uppföljning och insatser för att främja elevers utveckling av ämnes- och språkkunskaper

Granskningen visar att rektorns uppföljning och analys av den undervisning som ges på engelska i andra ämnen än språk inte ger tillräcklig kunskap för att kunna dra slutsatser om huruvida den möter elevernas behov, lärarnas förutsättningar och om den genomförs utifrån kunskap om språk- och ämnesintegrerad undervisning. Rektorn följer visserligen upp verksamheten genom att rektorn försäkrar sig om att undervisningen utgår från läroplanens krav och andra styrdokument genom lektionsobservationer, lektionsplaneringar och genom de stödfunktioner som kontrollerar ovan, såsom Academic manager och ämnesansvarig. Alla lärare får information om styrdokumentet via skolans introduktion för nyanställda lärare från andra länder och på olika sammankomster under året. Vidare har rektorn en viss kännedom om lärarnas kunskaper i såväl svenska som engelska och hur detta påverkar den del av undervisningen som ges på engelska i andra ämnen än språk på skolan. Lärarna uppmanas därför och ges tid för att läsa in svenskan eller kompetensutveckla sin engelska, utifrån huvudmannens riktlinjer.

Förutsättningar för planering och samverkan

Granskningen visar att rektorn ger lärarna vissa förutsättningar för samverkan men att denna samverkan inte syftar till att utveckla undervisningen utifrån ett språk- och ämnesintegrerat perspektiv. Lärarna samverkar i arbetslagen som är sammansatta på ett sätt som möjliggör samarbete mellan legitimerade lärare och lärare med utländsk examen. I ämneslagen sker kollegialt utbyte och kunskapsöverföring exempelvis vid gemensamma sambedömningstillfällen och pedagogiska planeringar. Lärarna arbetar även i ämnesgrupper där de ges möjlighet att samverka kring planeringen av ämnet över flera årskurser samt kring den mer detaljerade planeringen av undervisningen. Det framkommer att den samverkan som sker är på ett allmändidaktisk plan och inte kring språk- och ämnesutveckling.

Identifierat utvecklingsområde

För att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande:

- Rektorn behöver utveckla sin uppföljning och analys av undervisningen för att säkerställa att den genomförs utifrån vetenskap och beprövad erfarenhet om språk- och ämnesintegrerad undervisning.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att rektorn inte följer upp och säkerställer att den engelskspråkiga undervisningen ger eleverna förutsättningar att utveckla såväl språk- som ämneskunskaper. Även om rektorn följer upp kunskapsresultaten och ser till att lärarna utgår från aktuell läroplan och andra styrdokument samt gör lektionsobservationer så uppmärksammar inte rektorn om den engelskspråkiga undervisningen genomsyras av ett språk- och ämnesutvecklande arbetssätt.

Skolinspektionen rekommenderar att rektorn säkerställer att ett språk- och ämnesintegrerat arbetssätt används i den engelskspråkiga undervisningen när den ges i andra ämnen än språk. Rektorn bör följa upp och kartlägga att undervisningen är anpassad utifrån elevernas behov. Denna uppföljning kan bland annat omfatta en kartläggning av vilka språk- och kunskapsutvecklande metoder som förekommer i olika delar av undervisningen, elevgruppers sammansättning och skilda behov samt lärarnas förutsättningar utifrån behörighet, språkkunskaper och tidigare erfarenheter av att arbeta språkutvecklande. Detta kan exempelvis ske genom att rektorn ser till att lärarna som undervisar på engelska i andra ämnen än språk ges möjlighet att samverka utifrån ett språk- och ämnesdidaktiskt perspektiv.

På Skolinspektionens vägnar

X Lena Knutsson

Beslutsfattare

X Ann-Charlotte Ehn

Föredragande

I ärendet har även Ulrika Kolben Waaranperä deltagit.

Bilagor

Bilaga 1: Underlag för bedömning tematisk kvalitetsgranskning

Granskningen syfte

Syftet är att granska om undervisningen ger eleverna möjlighet att utveckla såväl språk- som ämneskunskaper i aktuellt ämne på både svenska och engelska.

Bedömningen görs i förhållande till de kvalitetskriterier Skolinspektionen satt upp i granskningen inom det granskade området, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Inom granskat område bedöms om skolan/verksamheten uppfyller framtagna kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar men utvecklingsområden finns eller i låg utsträckning.

Granskningens frågeställningar

För att uppfylla granskningens syfte ska följande frågeställningar besvaras:

1. I vilken utsträckning ger undervisningen eleverna förutsättningar att utveckla både språk- och ämneskunskaper i såväl svenska som engelska?
2. I vilken utsträckning arbetar rektor för att undervisningen ska ge eleverna förutsättningar att utveckla språk- och ämneskunskaper i såväl svenska som engelska?

Kvalitetskriterier

Språk- och ämnesintegrerad undervisning

Kvalitetskriteriet handlar om hur lärarna planerar och genomför undervisningen utifrån ett språk- och ämnesintegrerat arbetssätt. I undervisningen finns flera språk- och ämnesintegrerade aktiviteter där eleverna också kan ges möjlighet att använda sina starkaste språk som en resurs. Lärarna reflekterar över sin undervisning där lärarna är lyhörda för elevers och kollegors feedback.

Utveckling av ämnesspråket

Kvalitetskriteriet handlar om att elever behöver ges utrymme att utveckla och arbeta med att kommunicera på målspråket, trots att de inte kan det fullt ut eller har ett begränsat ordförråd. Läromedel och annat

undervisningsmaterial utgår ifrån våra styrdokument och är anpassade till eleverna.

Lärarstöd och individanpassning av undervisningen

Kvalitetskriteriet handlar om dels om hur lärarna stöttar eleverna för att främja deras utveckling av såväl språk som ämneskunskaper. Lärarna ger eleverna stöd både på grupp- och individnivå samt anpassar undervisningen efter enskilda behov och förutsättningar. Eleverna har möjlighet att använda sitt starkaste språk om målspråket inte räcker till. Lärarna arbetar för ett tillåtande klimat i klassrummet där eleverna vågar att pröva.

Förutsättningar för planering och samverkan

Kvalitetskriteriet handlar om hur rektorn skapar goda förutsättningar för lärarna att kunna planera och samverka kring den språk – och ämnesintegrerade undervisningen både inom skolan och mellan skolor.

Uppföljning och insatser för att främja eleverna utveckling av ämnes-och språkkunskaper

Kvalitetskriteriet handlar om hur rektorn följer upp och analyserar den engelskspråkiga undervisningen i andra ämnen än språk för att försäkra sig om att den möter elevernas behov för att sedan styra insatser mot de behov som finns. Kvalitetskriteriet handlar också om att rektorn säkerställer att undervisningen utgår ifrån den svenska läroplanen samt aktuella kurser.

Bilaga 2: Författningsstöd

Statens skolinspektion får efter ansökan, enligt **skolförordningen** (2011:185), besluta att en huvudman får anordna delar av undervisningen på engelska för andra elever än sådana som vistas i Sverige under en begränsad tid, om

1. undervisningens innehåll och utformning säkerställer att eleverna får tillräckliga kunskaper i svenska för att uppfylla betygskriterierna i samtliga ämnen,
2. de lärare som undervisar på engelska uppfyller kraven enligt 2 kap. 13 § eller 17 § första stycket 1 skollagen (2010:800), och
3. utbildningen håller god kvalitet (9 kap. 18 § skolförordningen). Under den sammanlagda tid som en elev får engelskspråkig undervisning enligt 18 § får högst hälften av undervisningen ges på engelska (9 kap 19 § skolförordningen).

I **skollagen** anges att utbildningen ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet (1 kap. 5 § skollagen). Utbildningen inom skolväsendet ska vidare vara likvärdig (1 kap. 9 § skollagen). Alla barn och elever i samtliga skolformer ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål (3 kap. 2 § första stycket skollagen). Som utgångspunkt får endast den som har legitimation som lärare eller förskollärare och är behörig för viss undervisning bedriva undervisningen (2 kap. 13 § första stycket skollagen). Utan att uppfylla kraven i 13 § får lärare dock bedriva annan undervisning på ett visst främmande språk än språkundervisning om de har en utländsk lärarutbildning som motsvarar en svensk lärarexamen och kompetens att undervisa på det främmande språket (2 kap. 17 § första stycket 1 skollagen). Den som ska bedriva undervisning som avses i 17 § får även anställas som lärare i skolväsendet utan tidsbegränsning (2 kap. 20 § fjärde stycket skollagen). I **förfaranden** anges att det är huvudmannen som avgör om en lärare uppfyller kraven enligt 17 § skollagen (prop. 2010/11:20 s 40). I förfaranden anges vidare att det är av största vikt att lärare i svenska skolor, även om skolorna har en språklig inriktning, lär sig det svenska språket så snart som möjligt eftersom detta är nödvändigt dels för att läraren ska kunna tillskansa sig den kunskap som behövs om de styrdokument som gäller för det svenska skolväsendet, dels för att läraren fullt ut ska kunna stödja eleverna i deras lärande (prop. 2009/10:165 s. 267).

Enligt **språklagen** [2009:600] har det allmänna ett särskilt ansvar för att svenskan används och utvecklas (6 § språklagen).

I **läroplanen** anges att språk, lärande och identitetsutveckling är nära förknippade. Genom rika möjligheter att samtala, läsa och skriva ska varje elev få utveckla sina möjligheter att kommunicera och därmed få tilltro till sin språkliga förmåga (Lgr 22 Skolans uppdrag).

Av **skollagen** följer att det pedagogiska arbetet vid en skolenhet ska ledas och samordnas av en rektor (2 kap. 9 § första stycket skollagen). Enligt **läroplanen** har rektorn ett särskilt ansvar bland annat för att personalen får den kompetensutveckling som krävs för att de professionellt ska kunna utföra sina uppgifter och kontinuerligt ges möjligheter att dela med sig av sin kunskap och att lära av varandra för att utveckla utbildningen (Lgr 22 2.8 Rektorns ansvar).

En lärare har enligt **skollagen** ansvar för den undervisning som han eller hon bedriver (2 kap. 15 § skollagen). Läraren ska organisera och genomföra arbetet så att eleven bland annat utvecklas efter sina förutsättningar, stimuleras att använda och utveckla hela sin förmåga samt får stöd i sin språk- och kommunikationsutveckling (Lgr 22 2.2 Kunskaper).